

Сутність адаптивного підходу до забезпечення розвитку підприємств малого й середнього бізнесу в умовах воєнного стану

Володимир Галіка

*аспірант кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: halikavs@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-5125-2465*

Марта Копитко

*д.е.н, професор, кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: MartaKI@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-6598-3798*

Проблеми розвитку підприємств малого й середнього бізнесу стають увагу багатьох науковців й практиків. Так, до прикладу, Турчак [1] зосереджується на аналізі сучасного стану малого бізнесу в Україні, висвітлюючи проблеми та перспективи його розвитку. Цей матеріал важливий для визначення контексту, в якому функціонує малий бізнес. Як відмічає Гананенко [2] саме через державну підтримку розкривається потенціал малого й середнього бізнесу в Україні. При цьому, не останню роль відіграють й банківські установи [3]. Фінансова підтримка важлива в будь-яких умовах, а в умовах конфлікту її роль може бути ще більш критичною. Проте умови воєнного стану вносять свої негативні корективи в дослідження проблематики. Однією з ключових проблем є нестабільність економічного середовища, що важко передбачити та адаптувати для підприємств. Окрім того, збільшується ризик втрати доступу до фінансових ресурсів та зниження інвестиційної активності через неспокій і невизначеність. По своїй сутності, воєнний стан уможлиблює зменшення сприятливого бізнес-клімату та підвищує навіть рівень корупції. Невизначеність щодо перспектив інвестування та власності може вплинути на рішення підприємців та обмежити їхню готовність до розвитку й інновацій.

Відтак, в умовах воєнного стану, коли економічна ситуація надзвичайно нестабільна, а загрози непередбачувані, адаптивність дозволяє підприємствам малого й середнього бізнесу ефективно пристосовуватися до нових реалій, шукати альтернативні шляхи безпекового розвитку та забезпечувати стійкість у складних й гіпердинамічних умовах.

Виділимо основні сутнісні ознаки адаптивного підходу до забезпечення розвитку підприємств малого й середнього бізнесу:

1. Адаптивний підхід передбачає готовність підприємства швидко змінювати свою стратегію та дії відповідно до змін у зовнішньому середовищі.
2. Адаптивний підхід передбачає активне використання інноваційних рішень та технологій.
3. Адаптивний підхід вимагає розробки стратегії, яка враховує нестабільність та невизначеність у середовищі.
4. Постійна і ефективна внутрішня та зовнішня комунікація.

5. Вивчаються помилки, висока важливість постійного вдосконалення та навчання.

6. Постійний моніторинг за ринковими тенденціями, змінами у потребах та ефективно реагують на зовнішні виклики.

Таким чином, під адаптивним підходом до забезпечення розвитку малого та середнього бізнесу слід розуміти стратегічну та динамічну структуру, яка підкреслює гнучкість, інновації та оперативність в управлінні та сприянні зростанню малих та середніх підприємств. При цьому, цей підхід покликаний забезпечити постійний моніторинг зовнішніх факторів, які можуть негативно впливати на систему безпеки підприємств малого й середнього бізнесу.

В умовах воєнного стану стають очевидними актуальність та важливість адаптивного підходу до забезпечення розвитку малого та середнього бізнесу. Цей підхід втілює здатність бізнесу динамічно реагувати на виклики, що виникають у зв'язку з винятковими обставинами воєнного стану. У ньому наголошується на необхідності для малого й середнього бізнесу швидко коригувати стратегії, операції та бізнес-моделі перед невизначеністю, нормативними змінами та підвищеними ризиками, пов'язаними з умовами воєнного стану. Адаптивний підхід у цьому контексті є активною та стійкою позицією, що дозволяє малому й середньому бізнесу долати збої, підтримувати безперервність роботи та сприяти економічній стабільності в періоди підвищених заходів безпеки.

Відтак, малий й середній бізнес повинен оперативно реагувати на проблеми нестабільності, зміни в законодавстві та загрози безпеки. Адаптивність дозволяє швидко переглядати стратегії, переналагоджувати бізнес-процеси та впроваджувати інновації, забезпечуючи необхідну гнучкість для збереження функціонування в умовах кризи. Цей підхід стає ключовим для забезпечення попросту виживання підприємств малого й середнього бізнесу, зберегти економічну стійкість та підтримати внутрішньогосподарські процеси в безпечному середовищі.

Окреме питання до цифровізації і її стрімкого розвитку. Цифрові рішення дозволяють підприємствам ефективно використовувати дані, швидко впроваджувати нові технології, удосконалювати виробничі процеси та забезпечувати комунікацію в умовах обмежень. Таким чином, саме дослідження впливу цифровізації на розвиток підприємств малого й середнього бізнесу повинно стати увагою подальших досліджень.

Ключові слова: управління, підприємство, цифровізація, малий й середній бізнес, воєнний стан.

Список використаних джерел:

1. Турчак В. В. *Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні. Молодий вчений.* № 1, 2013, 39–44.
2. Поповенко Н. С., Ганенко О. В. *Державна підтримка розвитку малого бізнесу в Україні. ЕКОНОМІКА: реалії часу.* № 1 (2), 2012, 126–132.
3. Кузнєцова Л. В. *Вплив банківської системи України на розвиток малого і середнього бізнесу. Вісник соціально-економічних досліджень.* № 2 (45), 2012, 249–254.